

Gulielmi Ferrari DE Bello Batavico,

Libri Duo.

ACCEDUNT ETIAM
In *Britanniarum Reges a Samotbe*
usque ad *CAROLVM Secundum*,
DISTICHA:

Nec non Imperatorum, & *Francorum*
Regum Chronographia.

LONDINI,

Prostant apud *Gulielmum Cademannum*, sub signo Capitis
Pontificis Maximi, in Cambio novo. 1673.

Gedächtnis-Halle

de

Bello Bravico

Mit dem Gedächtnis der Erinnerung
Petrus Chrysostomus

ANNO DMI

Bei diesem Gedächtnis ist die Erinnerung an den großen Cyprianus
Petrus Chrysostomus zu erinnern, der im Jahr Cyprianus

Maximo & Augustissimo Carolo
Secundo, Angliae, Scotiae, Fran-
ciae & Hiberniae Regi, Fidei
Defensori, Oceani Domino,
&c.

Serenissime Princeps !

Hoc Navale Bellum de O-
ceani Domino, sub Auspi-
ciis vestris fælicissimis ge-
stum, Tibi Oceani Domino sese
consecrat; ac sacræ Majestatis
tuæ patrocinio fultum, non ingrati
A 2 hujus

hujus saeculi censuram extimescet.
Opus est audacioris & insoliti
luminis, ac inauditum pene apud
veteres, ab hodiernæ farinæ Poetis
Latine intentatum. Uberioribus
& felicioribus ingenii viam pate-
feci, ut tot grandia & egregia in
campis Neptuniis Britannorum
facinora, vernaculis coarctata clau-
stris, permitterentur evagare. Di-
sticha etiam in Britannorum, Sax-
onum & Normannorum Reges,
Proavos tuos, Rex Maxime, Ti-
bi sanguine Illorum orto, virtutum
& Regnum Hæredi dicare, ut
fas erat, ansus sum. Excipias igitur
sereno vultu, Princeps Clemen-
tissime,

tissime, bæc Musorum munuscula,
quaे supplicabunde ad pedes
vestræ Majestatis verecunde fese
devoverunt.

Bellum Brevia

Majestatis vestræ T

Subditus Humillimus

Gulielmus Ferraris.

GUILIELMI FERRARII
Bellum Batavicum.

TO^m Otus, Io, jam Belga ruit ; Dux maxi-
mus olim
Corpora prostravit, Mentes *Ferrarius* ipsas
Exuperat, iussitque uno Cottamine tristes
Bis vinci Batavos. Jam tandem, Classe Bri-
tanna

Et Chartis devicta tuis, *Hollandia* clausum
Ingenium Pontumque videt. Nunc illa
cruentum

Pugnacemque Stylum metuit, Gladiosque
reposcit :

Quam

Quam Belgas viciſſe parum eſt! Non plu-
bea Grando

Armorūque Hyenes in perfida Roſtra
parentur

Carminibus Tormenta tuis onerata truci-
dent,

Et dabit in Flamas Nayes vel Carminis-
æſtus.

Stagnantem exanimas Populūm, viuæſque

Palludes

Torrenti exundas & ſævo Flumine Vocum.

Advolvunt obices Belgæ, vestrāmque

Poefin

Aggere, quo Pontum, fruſtra præverteſte
ſudant.

Non

Non mollis tua Mula venit, tradare ruden-

tes

Et didicit pluvias fccare in Carbasa Pen-

nas.

Non humiles ta urus tua circum Tempora-

ludant,

Navalem potius dilant geltare Coronam.

Oxania, Janii 7.

1676

eximia Poponum

Johannes Bannier.

Tottolesi exundas q. 17. Iunius Vociu-

ERRATA.

Aduolavunt opices Pelegas vegetandue

Pagina prima, Versu Octavo, Scribe Linguntar. p. 10.
v. 3. scribe Salum. p. 28. v. 18. scribe Barbae. p. 25.
v. 17. scribe Crebrescere. p. 28. v. 4. scribe Bellaci. p. 29.
v. 3. Exhastasq. p. 44. v. 3. dele. Radam. p. 46. v. 10.
scribe Rorantia. p. 51. v. 18. scribe Torum. p. 53. v. 1.
scribe Cursus. p. 56. v. 1. scribe Vidit. p. 63. v. 6. scribe
Plini. p. 67. v. 8. scribe Marens. p. 5. scribe Malissimini.
p. 8. à Româ conditâ. p. 22. Domo. Eadēm: atq.

D's Bello Batavico
DE
Bello Batavico.

Liber Primus.

ARGUMENTUM

Mercurius et noster Nipoldi Moderator Olympi.

Visere Britonios, Maria Regna, Eanes.

Hinc Britici & Batavi se vass flammantur in iras;

Velut auro rupido aspernit regis fructus.

Pro Maris Imperio pugnat toxæ, annula virtus;

Clavis & Harviaco Belgica vita salo;

Berghenii Briticos quæ sufficiunt tunc in mari.

Linguntur Dami littora rupta soli.

Gloria nam ratur Londini rara Fidelis,

Et fera Britorum prælia pilla Durum.

A Quores Matutinis opus, fulcantia pontum;

Robora, Sulphureis Tormentisq; fæta procellis

Calliope veneranda refer. Tu Maxime Regum,

Sceptrorum Belli, potens, Neptunæ subacti.

B

Oceani,

De Bello Batavico,

*Oceani, (Quem cincta salo, Quem clara triumphit
Aeternum Tria Regna Colunt) Tu respice Carmen
Carole, Caruleas nec designere Camaras.*

*Jupiter, ut fama eū, defixit lumina terris
Stellanti demissa polo, lustravit & Enī,
Et Zephyri, Boreaz̄ plagas, Austriz̄ recessus,
Providus intentis effatus talia Divis.*

*Æquora frugiferas circumvallantia terras,
Ex omni diffusa fluunt quæ Margine Cœli,
Vel Britonum Batavumve latent oppressa carinis.
Imperium Oceani, Vasti commercia Mundi
Amberus moderata manu : Vaga flamina velis,
Et ponunt famuli tranquilla cubilia venti.
Per non concessos audaces rumpere fluctus
Hæ gentes post terga diem solemq; relinquunt;
Sinuas ridentur opes, Arabumq; sacras
Terrarum exuvias per pigra silentia noctis
Arctoz, Scythicique nives ac frigora ponti:*

Getulum

*Cetulam Maurumq; pecus pri auctr Eburnis
Dentibus, arque Aisi videtur pulvere Terra,
Quam Maris Eos turbatus verberat vEsis.
Dixerat, & celerem Teg. & emittit Alumnum :
I, fuge, scinde Nubes, Zephyrig; citior alis
Tum pete, perpetuo Boreas ubi frigore stringit
Odrysias torpente domos, Mavortia Regna;
Gradivog; refer Si premi jussa Tonantis.
Rumpe moras, & sparge feri nova semina bellii,
Et Britones Batagosq; cic : Lata sequora misce
Armorum sonitu, cal-gantique procella
vEra horrenda imple, spissio incestantia fumo
Plusquam Teneris, Coelumque salumque tenebris;
Ille volat; tranquat; plagas, Orientis ameni
Ocyor aut Enris, aut lapsis ocyor astris.
Heic urbs antique consurgens æmula Romæ
Carula Lunatis proscindit nubila conis :
Æmathiig; jacent campi, quæsis iura, Sennus;*

De Bello Batavico,

Libertas Romana, & Brata nobilis Umbra

Exequias habuere suas; heic vertice cano

Exuperat Rhodope nimbos, & sidera pullat.

Est locus (ut Vates memorant) horrente sub Hunc

Tempestas quo dira furit, quo grandine multa

Agmina nimborum, Boreas ac nuda nivoli

Bistonii premit arva soli: Viduta decore

Sylva riget, mastos ornat nec gloria ramos.

Heic fera bellorum facies, heic horrida surgunt

Threicii Delubra Dei: Stanti Mænia ferri:

Æternum radiant fertatis Templa columnis,

Armaque squalentes exornant undique muros:

Pelleæ, celebres Periarum clade, Sarissæ,

Antiquoque rubent immania sanguine Pila;

Partherumq; Arcus pendent, Falcesq; Getarum:

Æris quinetiam nitrato turbine Glandes

Orc graves Tormenta vorunt: sclopeta minores

Musquettæq; globos sumptu gutture fundunt:

In statione manent prævincta horrentibus armis
Turba Vigil. Cæcæ præceps Andæcia fronte,
Impetus, Ira, Nefas, teatis pugionibus attritæ
Insidæ, Exanguis Metus, & Discordia demens
Sacrilegis manubus gladios amplexa cruentos :
Ibruidia heic stabular crines innexa colubris,
Morsæ paludata radians in veste coruscat.
At Currum Mars intus habet : Vis, Bella, Furor,
A dextrâ levigat ruunt : Fama ante Jugales
It levis, aëreas animant Mendacia pennas :
Ponè subit tardo Paupertas squallida gressu,
Et Morbi, & violenta Fames, & tristis Egestas,
Ut primum horrendo posuit vestigia recto,
Belligerò surgente Deo, Deus incipit Ales,
Fatorum consulta serena, & dicta Parentis.
Interca vario stipata sedilia Templi
Implentur motu. Rabidum quatit Atria murmur,
Ac domus astropito seruet turbata tumultu.

De Bello Batavico,

Sic debellatum savi quum flamna *Cauri*
Lingunt fessa fretum, conceptis marmora ventis
Impacata tument, atque unda immurmurat undis;
Gradus flamas cristato è vertice fundens
*Sanguineos impellit *Equis*: Illi ocyùs ipsis*
Parthorum jaculis, egesto sulphure plumbo
*Bombardis, rapidisque ruunt pernicius *Euris*.*
Infano nunc axe volans, ubi sole cadenti
*Cantis rura rubent, ac *Doris Castra minantur**
Candenti de Rupe freto, tonituque tremendo
*Terrent vicini canentia tergora *Duni*.*
*Illic ferali sonitu, *Nautaq; sonoris**
*Accendit *Bellona tubis*: Torpentia, Belli*
Præscia venturi, nec nōrunt æquora fluxus:
*Et *Thamesina* suis stupuerunt flumina clavistris;*
*Dirigit *Medoacia* meru; Retroque cucurrit*
*Rhebus, &c in Primos temeavit *Sequana* fontes;*
Jam cadit omne nemus, Nympharum sacra voluptas,

Ob;

Obscuræque domus *Fassorum*, ac Lustra ferarum
Ignotum sensere diem, nidumque tepenteam
Deserit infelix & pignora charta volucris,
Semideumque genus frondentis tecta relinquit.
Sylvarum densis circumstipata coronis
(*Bifoni à ceù mota Lyrā*) subit accola rupis
Ornus, & annoso sequitur vestigia gressu
Quercus amata Iovi: Charis redimita racemis
Ulmus opaca venit, submissaque montibus *Ilex*:
Atque *Abies* enodis adest, intonsaque crinem
Pinus amica comes, multisque incidua Lustris
Umbriteræ dudum procera cacumina *Deana*,
Et *Sherwoodes* fastigia frondea Saktūs
In vastas coière rates, habilesque *Carinas*.

Jamque novæ *Puppen* fluitant: Argentæ *Tethys*
Puniceis *Crucibus*, vivoque incenditur Auro.
Quinetiam videoas uncis candelabre proris,
Auratōque senes cultu juvenescere naves,

De Bello Batavico,

Auguriumque verius, ut rulqu. vi. erit triumphos.
 Sic piger exutus sepius per gramina serpens
 Erigit exemplum cristas, nova tergora spectans,
 Mucatosque orbis, renovataque regima caude,
 Has inter *Regina Maris* latera ardua tollens
 Horrenda ac visu oracula Immania, tardo
 Incedit Rostrorum dum lasso flamine velis
 Immoratur ventus, pugnat felicis honores,
 Bellorum Exuvias, & ferrea vulnera monstrat,
 Inferior stet curba rarus, proræque mendax,
 Et formidatis submissus carbala conis.
 Sic quondam possessa diu per pascus Taurus
 Grandævus graditur: contra bellare juventi
 Non audent torvi, nam multo cornua Marte
 Alerita, atque horrent plagarum in pedore nodos.
 Jamque propinquanti diro Matente, Batavi
 Surgunt undigene, ac flammaro undantia Baccha
 Barbara commixtis celebrant convivia pugnis,

Asper-

Liber Primus.

Asperaque expertis, subaurant prelia cultris
Ebris sic nuda centaurum agmina in Ossam solidum
Crateras pronos incerto sanguinis sedante
Quum bellatrixes mitcunt ia vulnera mensas
Luxuriant sic cæde se à Diluvia crevit
Romulea, & Iuvent migrantia popula tabo
Jämque laborantes auras ventosque fatigans,
Spumea fulmineis fulcabat exula Rosas
Eboracus, non triu qui Belgica litora quassat,
Et Gefforaci stagnantis dora profundi,
Tum Batavum gens tota utemir, usque Tridentes
Neptunus ruptis divulsa repagula vallis
Frangere, & i' trepidos fluctus immittere campos;
At subito pennis nebulosis advolet Eurus,
Opdamig. minas & yela rumentia proficit,
Dum Britonum Harviacis impolluit incepta ripisq. supridi
Vix tenet seriferas mordaci dente Carinas
Anchora, cernuntur de summis carbasa malis noui.

(Rara

De Bello Batavico,
 (Rara tamen primum) vitreo fluitantia Ponto :
 Mobile mox crescit Nemus, ac minitantibus implet
 Sylvis omne solum, securum *Eriq; Britanniis*
 Remigat, oppletum congesto fulgere, terris.
 Tum *Pubes* animosa fremit, sicutque juventus
 Effera, jam *Caroli* fortunam & Regna profundi
His dextris portamus, ait; tunc undique fortis
 Ascendit fortem, sociosque inflamat in iras
 Hortatu : trucibusque minis, pulchraque fruuntur
 Seditione *Rates*, animataque Robora spirant :
 Sic, quum pellitâ succinctus veste *Colonus*
 Cerea castra premit, de limine murmure rauco
 Plebs glomerata ruit, seseque hortantur in ora
 Hostis, & inflatis infigunt spicula labris.
Vela trahunt alii, *Tormenta* Hi grandia tractant,
 Hique legunt liquidos clamosâ voce *Rudentes*,
 Arque movent statione *Rates* : nunc ordine recto
 Aequora Bellatrix scindit *Neptunia Clasis*.

Liber Primus.

11

Nec minus insultat Pelago *Bassus* : pandunt
Ceruleas vexilla genas: Errantia ludunt
Sanguineis metuenda notis heic suppura : *Pontus*
Ipse horrore silet : surgens obnubilat ora
Et latitat nigraque ecgit ferrugine frontem
Phoebus, & attonito fugerunt Lumina Cœlo,
Pressaque sopiti tacuerunt murmura venti.
Effulgere tamen, dirique arsere *Cometa*,
Qui Pester, Qui fata Ducum, Qui Bella minantur
Accensis Phlegetonte comis, vultuque cruento
Tristia vicinæ monstrant præludia Mortis.
Nauticus affurgens invadit sidera clamor,
Vocibus humanis major : stupefacta remugit
Terra, tridentiferum terrent dum *Classica Regem*,
Non sic *Romano* tremuerunt Agmina Circo,
Carcere quādū alipedes *Veneti Praesagi*, citatis
Exibēte rotis : nec sic intrante *Theatrum*
Terrarum *Domino*, subsellis rauca crepabant,

Cla-

De Bella Batavico,

Claraque percussum lacerabant gurkura Coelum;
 Jam directa tenet propensas Lineas Clivis,
 Sulcataque gemunt candenti gurgite flatus.
 Intonere Rages, ferratis & Era procellis
 Eripore diem; sumi nox incubat atque
 Undis, Sulphurei glomerantur in æthere Nimbæ.
 Volventes densis nubesque visosque nebulis:
 Discutit has tempeste, & fuscas illuminat Umbras.
 Igneus Glaucus, lucemque edunt incendia Pinus,
 Fulminaq[ue] inureta, Tormentorum horridus imber
 Detorquent malos, celsis pendentia malis
 Vela, Foros, Appulstre, Viros, &c. in æquora fundit;
 Immunes volitant miseras per viscera Navis
 Ruptæ glabri; Nituta per hiatus lumina nocte
 Tartareæ graviora videt, & cumulatur in alveo
 Hi: clamans palio, clamansum guttura Nereus
 Implet aquis, partes & fractæ membra carinæ
 Hi rapiunt, rapit bos infesto vortice Ponit.

Hanc

Hanc subito vicitur *Martianus* devorat haec fata
 Vix cuiquam evasisse datur, namque unguis pinguis
 Per tadas flammis citro lapsus ovantibus ignis
 Personat, & tandem tremulus extinguitur unda.
 Jamque tuae scindunt Parca, *Martiburgi*, vitz
 Fila suprema: tum lugubris mortuam amictu
 Purpureum Mors atra fagotti; (funesta cupressus)
 Serpit, & exstincta cingit tua tempora lauro.
 Quâ mortâ te flebo cheli, Quo funera verba
 Musarum Martisque Decus? opibz Bellica vultus
 Quanta fuit? Quanta que annis subiecta vides?
 Te petia infelix, Te Turba novicia cordiunis,
 Te mortis Genua recubans Graffus in silva;
 Te maris Irrigas circumcingentia terras,
 Te nocte terræ, Te Cœli machina luget.
 Jam videoas remeate Rates, hinc uira que cinguis
 Certium properant piceas evadere nubes
 Prosternit, & invitos curru prævertere ventos.

De Bello Batavico,

Dum nova Lanſatus venus ad ocula i. ſurros
 Postulat impatiens, ferrato turbine raptus
 Fulminis, ille decus patris, forriffimus Actor;
 Nobilis æquoris occubit victima Divis.
 Terribilis viſu puppis, quæ viruſe collo
 Multorum nemorum petruſas traxerat ormos;
 (Opdami Duobus erat) nunc ſettur in altam
 Eboraci navem nebulosæ regmine noctis.

Sic Leo faſtidiſ vituli teneraque juvencæ
 Imbelles epulas: furor eſt in viſcera magni
 Nobiliora bovis, mergique in corpore g. ſtit;
 Heictoryi Mowritis opus; pugna aspera feruſes;
 Mars jaſulis iſtans, & Acinace ſæva minanti
 Nil vulgare metit: Longa ò digniflma vita
 Funera! at heu Faria rapuerunt ſtamina Parcis!
 Exemplò ſenis Opdami Praetoria Pinus
 Eruſtar flammorum undas, Torments, Virosque,
 Accensasque trabes, ac fractis vincula malis:

Semi-

Seminecces Artus, Tabulata, Appulstria, Transtra

Tum Cœlo commixta volant : Exterritus Æther

Horrer, pumiceis Nervos caput abdit in antris.

Opdami hic finis confusa nocte Britanno

A fore correpti ! Mediis consumptus in antris,

Exultusque anima, vix tandem illabimur Umbris,

Qui sibi promisit sumidi moderamina Ponti,

Gnines & opes, & primi munera solis,

Captivumque Duxem. Furiis ita percitus atris

Contemptor superum Capaneus, ad magna Thetas.

Invisus Moriens, flammanus membra reliquit.

Tum nova descendunt Oriane Robora, Smithi

Sulphureis perfracta globis, sinuosa vorago

Circinat amplectens, vastoque absorpsit hiatu.

Devictis vero Batavis jam bellicus ardor

Cum Duatore cedit : Proras citè classis ab omni

Parte, fungâ celeri, patrias convertit ad arces;

Vela timent, tenuesque rogant crebescere ventos.

Præcipitat

Precipitat tremebunda fugam sic cerva per agros

Anxia, quomodo timidus remanet fiducia plantis.

Clavis ut Anglia non concedentia demens

Terga premit, sequitur nec devia Carbunclo ponto.

Sic Romperamus feror male providus error

Vitam ex artis non eripuisse manus.

Heu secura quies! Tunc hinc annus toti

Regina incessura Mari, Baratis, Lubactis,

Si submersiles fogentia vela proundo;

Tum nec captivas nave in littore, nec

Aeskus indignas videt fere catenas.

Nunc denum furvis deflili matmora fallit

Auleis nox astragit, in grantibus Umbris

Complectens Baratis, Fugam, Clavisque ruinas,

Eboracus Duxit Retrato furgidus Auro,

Devictaque ligans immixta brachia Nete,

Aequoreos properat Fuga? fuisse teneat yascer.

Inclinat senio vergitatem Scopulis anheim,

Angustos.

Angustos jubet ire dies, canaque priuina

Gramineos convestit agros: jam pandere gestit

Turgentes *Leuens* opes, spumantque capaci

Dulcia Musta cado; fessos redolentia truncos

Poma gravant, grataque exornant murice ramos:

Sylvarum flacceſit honos: ad sydera venti

Nunc Autumnales nigrantia Cœrula tollunt.

Quum tandem pigris dispellens aquora proris

Approperat *Bataum* Classis, Orientis onus

Messibus, & *Guinea* rutilis prædives arenis;

Ingentes *Aluei* precioso munere sudant

Roris odoriferi, quem felix fundit *Idume*,

Et pipere atrato, & sylvis bœac olentis *Amomi*,

Et *Nux Moscatâ*, & fragrantî cortice spirant.

Parva loquor, liquidas inventant *Carbasa gemmas*,

Quas montes, *Aurora*, cui, quas decolor *Indus*

Mittit: Longinqua fulgent pellucida *Chine*

Murrina, Romanis quondam venerabile mensis

Delicium : melior fulvo *Carbunculus* auro,
 Quæque potens tenebras innatis vincere flammis.
 Heic *Adamas* durus Nativos fulgurat ignes ;
Cryſtallus, viridis maculis & *Jaspidis* ora
 Sanguineis distincta micant : *Topsazius* illic
 Aureus, heic claris interlucetque *Smaragdiss*
Cærula Sapphirus ; cultellis fidus Achates
 Lympheus atque *Hyacinthus* adest : cendentia lucent
Concharum spolia, & mutata *Arbuscula* ponti,
Sardag, *Rubensq*, trahens de sanguine nomen.
 Hæc *Classis* metuens hyemes, metuensque *Britannus*,
 Oceani Dominos, Lunaris munere flammæ
Norwaicis prudens *Danorum* allabitur oris :
 Nec mora, fundabat naves curva anchora : Portus
Eas Bergensis opes amplectitur ulnis.

Sic quām cæde madens infestis unguibus instar
Accipiter, spinosa petit Dumeta volucrum
 Turba, nec imbelli meditatur prælia Rostro.

Circumcincta freto, & præruptis horrida saxis
Bergbene, antiquæ contrâ fera littora Thules
(Thule Romano nunquam violata triumpho)
Affurgit quondam Cimbrorum habirata colonis;
Nunc castris munita, & formidabilis Ære,
Pro-Regis Dani sedes, statioque Carinis.
Illic vesani fuit inclemensia Cassri,
Attritasque quatit rupes & turbine terram,
Et Pelagi metuenda quies; siat perfida fido
Ore Thetis, pacisque malæ, Noctisque futuræ,
Atque hyemis sæcunda tumet; mox agmine facto
Naufraga certantes ineunt certamina fratres:
Tum mare, nunc scopulos, bibulas nunc nudat arenas,
Nunc auræ, cœloque tumentibus ingruit undis.

Jamque propinquabant Bergbenis carbasa ripis
Selcta Angliadum. Vexillum Regia puppis
Ostendit; venere Duces, grandævaque turba
Nautarum, & Rectori astant: Insana Juventus

De Bello Batavico,

Præsurit, & Batuum nequicquam dividit aurum.

Sic olim Juvenes (testatur fabula) binos

Nondum devicti promittere tergora Monstri.

Tum Dux ignarus fandi, sed pronus ad arma,

Insit ; Jam nudo ferro cogendus & igni

In mores & paœta Danus, Qui perfidus in Nos

Instruit insidias, & Belgas fædera contra

Protegit infandus. Nusquam Mortalibus Aequum,

Fas, aut cura Jovis ! Comites, nunc fortibus ausis,

Nunc opus est, vidistis enim, nova machina vastos

Vallavit muros, vallavit machina classem,

Et classem & muros vallant horrentia saxa.

Ingentes tamen intus opes ; heic aurea ferro

Vellera circumsepta larent. Qui munera charæ

Uxori pretiosa petit ; qui clara puellis

Ornamenta suis, qui fulvæ pondera terræ,

Heic habeat; subiò vocum circumtonat ingens

Hortantum fragor, & trepidantia littora quassat.

Dux Pergit; validas dextras, vultusque feroces;
Agnosco: Ite viri! Hostiles exurite Naves,
Et trepidæ clausas Berghenes frangite portas!

Nec mora, munitos infesto temige portus
Intrant Angliæ, Belgis immane minantes
Ignibus Etnæis, nitrati ac fulmine ferri.

Sic ruit in pecudes, armenta aut pinguia *Tigris*
Hircano maculosa jugo. Sic flammeus *Ales*
Incestans tepidos plumis & sanguine ventos,
Invadit nivei carentia pectora *Cygni*.

Innumerae volitant glandes, at plumbæa soleti
Umbrat hyems: Trinas, Tormento interprete, gentes
Colloquium lugubre tenet: mittuntur aheno
Terribiles ex ore soni. Jam salmimat *Anglus*,
Jam *Danus* decurre tonat, jam classe *Batavis*:
Densantur per inane vagis hostilia gyris
Nubila, & in spissam coœunt surgentia noctem:
Instat arrox *Anglus*, Puppis latera alta *Batavis*.

Scandens, scandentem sævæ mucronibus hastæ
 Detrudunt Batavi : sed vitæ prodiga pubes
 Angliadum non tela timer, non vulnera sentit
 Cruda, nec optatâ deflexit lumen prædâ.

Sic Proles generosa Canum, spumantia prendunt
 Ora Bovis, fixique tenent, ac naribus hærent ;
 Aut laßant validis villoſos dentibus Ursos.
 Immemores lethi, memores defendere gazas
 Eoas pugnant Batavi, naveisque coronant
 Corporibus gladiisque suis, certique rueri
 Divitias armis, nigrisque occumbere fatis.

Sic gemini Reges, armentorumque mariti
 Bella movent Tauri, juxta quam candida pratis,
 Præmia victoris, cubat intemerata Fruanca ;
 Pectora lata tremunt, crepitant præcordia flammis,
 Aflat amor, plagaisque & hiantia vulnera sanat.
 Inter ea incertis lymphatam horroribus turbem

Bella replent : Ignes cernuntur, & undique ferrum.
Jam votis delubra sonant, jam planctibus Aræ :
Incendit clamore vias, & ad æthera tollit
(Solamen solum miseris) Plebecula palmas.
Hanc lucem vidisse dolet, poscirque sepulchrum
Anxia turba sentum : palletque rubetque juventus.
Matronæ, teneri sexus, decorisque pudici
Oblitæ, susæque comis, ac pectore nudæ,
Attornitam claris quatunt ululatibus Urbem.
Sic Thebana cohors, patrio allatura Lyæ
Nocturnas de more preces, plangoribus implent
OEdipodionis resonantia jugera Diræs.
Nonnullæ sponsos defendere mænia suadent,
Hortanturque, unæque ruunt, Illisque feroceſ
Oſtendunt parvos, Communita pignora, Natos.
Augescit Britonum tonitus, creberqne procellis
Tecta superba rapit, minitantia culmina cœlo
Frangens ; tot certæ volitant quot ruders, mortes.

De Bello Batavico,

Hec Mater tenera ducit cunabula dextrâ,

Sedula jucundos longis miscere querelis

Infanti somnos; sopitum proterit ingens

Infantem matremque globus; non pectora reflant;

Nativò non ora loco, non ossa, nec atri

Artus; deformi totum est in vulnere Corpus.

Aspicias geminos libantes dulcia charæ

Oscula Nutricis pueros: Quos verba ligatis

Imperfecta sonis, & blando murmura risu

Edentes figit glans, amplexuque revincit

Ingenium crudele necis: sed adire misellæ

Umbrae horrent Stygi oram Canis, crudique profundæ

Sulcatoris aquæ prolixam vilere barbam.

Jamque videt vano pubem indulgere labori

Ductor, & incassum gazas sperare Batavas:

Ire viros, Latisque jubet dare linteal ventis:

Illi indignantes mussant, ac suppura pandunt

Irati: in superos iterant convitia Dives

Impia, frustratisque dolent discendere vocis.
Tempore sic fero tranquillæ noctis Hiberni.
Præcingunt stabula alta Lopi, custode Melosso.
Munita: infestos lautæ praedæ irrita ventros.
Spes torquet, tenuisque famæ, agnæque trementes.
Balatu: huc illuc rabiōsi turbida versantur.
Lumina, dum vacui damnant jejunia rictus.
Attoniti, quamvis curvos linquentia Portus.
Vela Britanniæ vident, vix tum confidete Belga.
Luminibus potuere suis, visuque sequuntur.
Æquoreos donec visa est lux ætula campos.
Jungere & extremi contexere margine Coeli.
At Bergennensibz primo prærepere Plebi.
Vix latebrâ, & clausas referant audacia portas:
Stant tristes ante ora metus, pontoque vacanti.
Horror inest, ac vela puraque hostilia matres,
Vicinoque novas pelago crebes petrae Sylvas.
Sed labor Anglæcis ingens exercitus oris.

Depdferdeg,

Drapfordaq; novo strepuerunt nocturne ripæ :
Nulla manūs requies : Operi hæc intenta juventus.
Curvatis juncere trabes : Incudibus illic
Vasta laborauunt duri retinacula ferri.
Cylopus Sieulis jurasses tela caminis :
Irato formasse Jovis, velut Martis alienos.
Currus, aut torva radiantia Pallados arma.
Scilicet ædificant immani mole Carinam ;
Londinumq; vocant grato Cognomine Cives :
Ac Regi donant æterni pignus amoris.
Hæc non fulmineas jaculatas sulphure glandes,
Ferratofve globos, aut sevi Necess iram,
Aut timet Eolios baechantes æquore Ventos.
Jam hæc properat t'hamensis, fluxusque modesto
Obvius, &c cupidis Londinum circuit undis :
At primùm auratos habitus, lucemque coruscans
Æquorez pavete Dæs, Turtimque minacem
Nympharum stupuere thori, mox flumine induit,

Dilectissimaq;

Et

Et trepido celos aspectant lumine malos.
Tum propero gressu Pueri, Juvenesque senesque
Et vetulæ, cultæque Nurus, timidæque Puellæ
Conscendunt: sed non prægrandia Robora tantum
Mirantur, casas patriis vel montibus ornos,
Quantum divino penetralia picta Colore:
Namque ibi magnanimus *Heroam, Britonumq;*, verenda
Ora *Ducum*, & priscos etiamnum vivere Reges
Fulleri fecere manus. *Britannia* flavas
Sparsa comas, palmas, & collum vincta catenis!
Romanis in rupe sedet, mox exuit omnem
Barbariem, gestaque novo florescere cultu
Picta cutis, tum longa viros toga, palla pudicas
Exornat *Romana* burus, Natosque decoræ
Nobilitant Bullæ, parvasque monilia Naras.

Heic Reginatruces *Aquilas, Fascesq;*, superbos

Insælix tacitâ nequicquam respicit irâ.

Heic *Legis* moritura ruunt, horrescere pilis

Campos

Campos, & nitidi radiis ignescere ferri,

Paulino veniente, pures : cui pectora spicant

Vindictam, ac savus crudelicit sanguine vultus.

Venicea tamen bellari prælia dextræ

Instaurat, suprema furens, & pulchra severis.

Asperat ora minis : decorat sed frontis honores.

Ira decens, galeæque jubar, cristaæque comantes.

Incedit simili peltata per agmina gressu

Thermodoontiaca bellatrix Incolat ripas.

En ! Acies veræ, nudoque carentia busillis,

Corpora truncâ solo ! Stagnis nigrata cruentis.

Gramina, & horrendo turgescunt flumina tabo.

Regina ast, (nunc blanda genas, arque ora serena,

Ora venenatam nihil horrefcentia mortem)

Triste babit fatum : morientia lumina credas

Deficere, ac niveos etiam pallescere vulsus.

Liber Primus.

29

Palmiferā grāndævus adest *Josephus Idume*
Longum et mensus iter : canos (en !) *Tasula crines*
Protegit, exhaustaque genas argentea barba.
Heic venerabundi servant vestigia *Reges* :
Heic captat (sic visa) viri *Plebecula vocem*
Et sacros ex ore sonos ; juvenesceré caput
Spinus odoratis brumali tempore gemmis.

Aspice jam Civile Nefas ! Eccē arma *Severus*
Albinusq; movent : heic Miles fulget Eous,
Heic Britones, *Galliq;* truces ; Quod *Phœbus interque*
Lustrat, & intortis *Nerens circumligat ulnis*
Præmia victoris : perfuse pulvere tristes
Non sese agnoscunt *Aqüile* : manus (Ecce !) *cruor*
Romano Romana rubet, credasque fragorem
Bellatum laceros *Cæli petrumpere nimbos.*
Pattealiā *Albanus Legati jussa profani*

Despicit,

De Bello Batavico,

*Delpicit, ac s̄ævos hand inscius accipit enses
Pecore. Carpe domos Superum, sedesque beatas
Martyr amate Deo! Ne quicquam Edicta Tyranni
Dura vetant summos ignes, cinerique sepulchrum.*

Constantinus adeſt (ortus de gente Britanna)

Murice præfulgens, solioque effultus Eburno.

En! Juvenile decus! Majestas laurea frontem

Mixta pudore tenet; crines, oculique nitentes

Dulce micant, vernantque novâ lanugine malz.

Hic Pittis dat fræna feris, Hic jura Sicambris;

Hic fugat immanes Romano limite Gotibus,

Et nova submissio disponit vincula Rheno.

Jam latius Euphrate, jam Caspia limina frangit,

Raptat & Aſſacidum trepidanti fronte Tiaras,

Atque catenatis scandit Capitelia Perſis.

Eversas (En!) Orbis opes, Mundique ruinas!

Imperium per tot quæsumus prælia, per tot
Servatum cadit heic, *Siria vastatq[ue] amarus*
Tractus, *Toumei fudant ubi balsamia Ramis*
Vandalicis fumat tellus Massena flammis
Carthago infelix, *Hippo, sanctique Catonis*
Urbs summo consumpta rogo. Superata cæcrys !
Artois Europa jacet, Britanniæ servos
Respicit à tergo Scotos, à fronte ferocem.
Prospicit infidis venientem *Saxona velis*,
Saxona ab incurvis docentem non sine cultus.
Carpit iter Rhodanus nullo cum murmure vicius,
Et Dominos flexo veneratur populi *Francos*.
Heic Tagus, auratis quindam in vidiosus arcus,
Stagnanti tumidos exhortet gurgite *Gatbas*.
Heic riget Eridanus, timent ac nè stantis demens,
In Phætonreas vertantur fluquins guttas.

Sed

De Bello Batavico,

Sed Stilicho fortis; felix atque armis
 Stepteno relevant habentem à culmine Roman.
 Tandem fessa ruit; Turmasque fluenter Getarum
 Barbaricas Tiburina levant; Hunningi, cruenti
 Romula commixtis incosstant atria Gotthis.
 Heu! ubi consilio Patres ac Marte verendi
 Jura dedere Globo, bellive aut pacis habenas,
 Barbaries pellit sedet; dum criniger Istri
 Accola Romanas calcat sub pulvere Lauras.

Vortiger Hengistusq; suas in foedera dextas
 Jungunt; Hengisti manifestum est cerbere ficto
 Ore Nefas, mentisque malam, fraudemque futuram.
 Mox Thunetis fugit, & timidum caput abdit in Uspni.
 Tueda cruentum tumet, dum sanguine decolor Humber.
 Arma virtutum, laceros artus, & corpora volvit.
 Spe potitur tandem Saxon; Britonumq; ruinis

Crescit atrox, ponitque novi fundamina Regni.

Heic Britici fallax Ponti spectatur Imago :

Candida praeuptis attollit littora saxis,

Mentitosque novis spumis albescere fluctus,

Et scabris videoas illidi cautibus undas.

Jam Clastes fluitare putas, ac vela profundum

Umbrare, ac remis properos incumbere Danos ;

Et raucas resonare tubas, camposque Britannos

Purpureis undare vadis, & crescere caede

Saxonica magistris etiamnum flumina ripis.

Ecce Aluredus hic est ! cui fato excelsior omni

Mens generosa fuit, plebeio tectus amictu

Danica castra subit, mox plectro caput eburno

Sollicitare Lyram : credas trepidasque movere

Chordas, ac tenues nec non efflere querelas,

Effusi passim Dasi per recta, per agros,

De Bello Batavico,

Succiduo venere gradu; quēis ora tumebant

Puniceis distincta notis, & egena soporis

Turbida nocturno rubuerunt Lumina Baccho.

Rex inter Proceres recubat (sed dextera vastum

Pro sceptro Cratera tenet) fretusque triumphis,

Saxonis in media senium sibi destinat Aulā.

Heic Etheldredum trahantem sceptra videres

Materno quæsira dolo. Trux omnia Swanus

Obruit, & religat ferratis Saxonæ vinclis.

Confilium Rex triste vocans, extrema movebat

Nequicquam; infelix tandem supraeque virtus

Accendit miseris: Ignavos cædere Cimbros

Noctu, & fæmineo statuunt exscindere ferro.

Nox ruit; ast horret Tellus ac sydera noctem;

Aurea Luna fugit; radios abscondit amicos

Obscuri jubat omne poli; tacuere voluctes

Obscuræ:

Obscenes : timuit ferali gutture *Bubo*
Funereos ululare modos. Gens *Danica* somno
Vixta jacet : tacitis torpentiā pectora cultris
Matronae invadunt : languentia lumina *Danos*
Sopitos aperire putes, veniamque rogare ;
Heu frustra ! in solam patuerunt lumina Mortem.
Nil valuēre preces ; saevi *Plebs* ebria *Swani*
Purpureas vomuēre animas, crassoque cruore
Urbanos tinxere *Lares* ; videsque repente
Rustica sanguineis stagnare *Mapalia* rivis.

Heic *Danos* acuit fœlix in bella *Canatus*,
Jam patrio de more furens : heic *Martius* ardet,
Atque securigeros hortatur *Saxonas* Heros
Edmundus ; pugnat Miles, fixæque phalanges
Dant animas, at terga negant ; dum cuspidè cuspis,
Et clypeus clypeis, atque ensè repellitur ensis :
Corpora cæsa jacent, grandique abscissa bipenni
B rachia ; succiduis labuntur tempora truncis.

De Bello Batavico,

Panditur Infernum *chaos*, & Telluris operae

Regna patent; solio Nigri *Regnator Averni*,

Et juxta Mors atra feder, tristique Coronâ

Apparent *Umbra*: stat formidabile frendens

Swanus atrox; cædesque sitit spectare cruentas

Lætior, atq[ue] suum sua crimina vincere *Natum*.

Horsus & *Hengistus* dejequo lumine mæsti,

Et fraudis memores priscae, properata *Nepotum*

Fata gemunt, crebrisque humectant imbribus Ora,

Sera cadit cæsis dum *Saxo* piacula *Cambris*.

Libri Primi Fimis.

DE

DE

Bello Batavico.

Liber Secundus.

ARGUMENTUM.

Angliadum rediens Classis, propè littora Thules,

Antique, Æoliis obruta pœnè Minis.

Res jactat Pictas Septena Provincia Navis,

Piscigenumq; do: et grandia gesta Virum.

Bis duo pugnatur soles ; gens utrasq; fessa;

Tormentisq; sonus littus utrumq; quatit :

Certa'um est iterum ; primusq; Ruterius Ifse,

Hollandique Vagi terga dedere fugâ.

JAM Marc proscindunt Angli, Thulcsq; propinquæ
 Alba Caledonios umbrabanc Carbasa fluctus ;
 Dum placidi jacet unda freti, tranquillus ab antris
 Mittit Hyperboreis spirantes mollius auras

*Æclus, infastigia latent fastigia terræ,
Nulla nec infidi cernuntur littora Cimbro.*

Jamque sub occiduis, exacto tempore, metis
*Sudans folis equi, proutque cubilia Phœbi
 Emeritis calefacta rotis, quum densior imo
 Exsurgit nox pigra Mari, subitòque serenum
 Infecit Coelum, non rarescentibus umbris :
 Tempestatiferi ludunt per cœrula Porci,
 Et volvunt tremulo curvantia tergora salso :
 Nec non in spizzo venientes æthere venti
 Lene sonant, primasque struunt per nubila vires :
 Turbatis hinc horror aquis, *Lunamq; labantem*
 Concitæque tegunt mærentia sidera nubes.
 Mox volat horrendum stridens nigrantibus alis
Cœrus, & æquoreos insano turbine campos
 Vtrit atrox, magnoque attollit murmure Pontum.
 Nec minor irrumpens *Boreas* bacchatur ab oris
 Artois, Pelagusque rapit, vastumque retundit*

Æquor,

Equor, & iratos torquet cum sonore fluctus;
*Non Euri cessare minæ, non imbris *Auster**
Crebris saevus abeat; luctantes nubila vexant,
Excutiuntque novos validis concursibus ignes.
*Jamque Ratis *Rheo* clamat, (sed rauca boaru*
Flamina, & adversæ vocem rapuere procellæ)
Incertusque sui jubet hoc, mox imperat illud,
Mentis egens; cæcas sequitur tum nescius undas,
*Heu frustra *Chartam* spectans, *Clavisq;* negantem*
Imperium lassans! timet aut occurrere saxis,
*Illidive vadis, vel hiulci ventre *Profundi**
Convolvi, ventique minas Cœlique ruinam
Tandem oppugnatæ dissolvere membra carinæ :
Interea horrisonas ad Cœlos erigit undas
Pontus, & immanni jam jam propè sydera dorso
Frangitur: interdum stygio patefactus hiatu,
**Nymphaeum* thalamos, nudusque ostendit arenas.*
*Sternitur interdum resonans, nullique *Tyranno**

Paret, & albescens nativis astuat iris.

His agitur vicibus freta per spumantia *Classis*,

Nunc, velut aërio *Tenariffæ* vertice, stratas

Undarum valles, ac prouum despicit æquor.

Nunc, ubi demissam *Neress* circumstetit altus,

Suspicit inferno superas è gurgite sedes.

Antiquum redisse *Chaos*, veterisque tenebras

Penè potat *Natura* Paren^t, denso agmine fluctus

In fluctum contra ire videns, in Nubila nubes,

In ventos ventum, subitumque in fulmina fulmen.

Hæc misericris (mirum dictu !) Discordia sola

Succurrit ; nam quum Naves evertere fluctus

Instat ovans, fluctus properantibus elevat undis,

Dantque viris (tristem quamvis) vaga fulmina lucem,

Omnis & à cunctis surgit Ratis ardua ventis.

Viderat hoc *Custos* Regni Gentiliumque *Britannæ*
Angelus, & charam gemuit conversus ad *Ribem*,
Dum meminit *Pestem*, ac venientes horruit *Ignes* :

Non

Liber Secundus.

41

Non rosco manet ore decor, nec crinibus aurum

Diffusis Regale micat, nec fulgere gemmarum

Alati radiant humeri ; sordescit amictus,

Gratia nulla Comis, largo deformia frena

Ora Natant, Pontique madent aspergine penitus.

Hic, ut erat tristii turbatus pectora casu,

Constitit æthereæ supplex in limine sedis,

Effuditque (diu vocis singultus apertum

Intercepit Iter) tales è pectore voces :

O Tu stelliferi Rex & Fundator Olympi,

Qui Mare, Qui Terras, Qui Diffona flammam, puras

Qui Nuru moderare Polos ! Justissime, nullæ

Te Causæ latuère, Parens, miserere meorum

Anglorum, rapidā dirus quos *Eolas* ira,

Et *Nereus* totis perituros opptimis undis :

Relliquiis his parte, Pater ! Non deprecor astram.

Londini Pestem, meritæve incendia Flammam

(Nec mihi fas certas *Fato* sum flectere leges)

Hos

Hos saltēm liceat properanti evadere morti !

Dixerat : ac auro squallens & Iaspide Limen

Procumbens madido ore terit : non illius aequas

Rex Superum spernit curas : Conflata recepsit

Tempestas, liquidis riserunt salsa lacunis,

Affuetas venti sedes & Nubila Nōrunt,

Atque serenatum lustravit lampade Cœlum

Pbœbus, & effusas radios vibravit in undas.

Et tandem trepido respirant pectore Turba

Nautarum, ac tacitis venerantur *Nomina* votis :

Pristina pallentes ornavit purpura vultus,

Et refluo tumidae salierunt sanguine venæ.

Intempestivis sic uita Roseta pruinis

Flaccescunt, lassoque cadunt languentia collo ;

At si clara dies, *Zephyrig*, tenebris vitam

Dona dabunt, tum colla levant, ac ora supinant,

Et nova mutatis eluent germina capsis.

Jam piger hybernum contristat *Aquarins* annum,

Stringit

Stringit & incultos brumali fidere montes,
Nudatosque agros hirsuto vestit amictu,
Et religat vitreis torpentia stagna catenis;
Quum *Batavi* & *Dani Briticis* nova bella minantur,
Et conjurati veniunt in foedera *Franci*;
Franci de torvis gentem duxere *Sicambris*,
Qui Postquam pulsis coluere *Novalia Gallis*,
Romanos tenuere *Lares*, *Aquilamq;* senilem
Vietrici fovere manu : Sed Nobilis *Ales*
Evolat, inque ruis degit, *Germania*, *Sylvis*,
Et struit *Austriacis* mansura cubilia petris.
Antiquos *Dani* spirantes pectore *Cimbros*
(Quos quondam timidæ tremuerunt mænia *Rome*)
Emisere olim Pyratica vela per undas,
Tandemque infandis tetigérunt littora proris
Saxonidum, *Scotofq;* sinus ubi sanguine multo
Non duraturis posuere sedilia Regnis.
Jam *Cimbros* mentitur Avos de prole *Moloßā*

(Tantum

De Bello Batavico,

(Tantum inter cyathos & grandia pocula fortis)

Progenies, *Dominis Ignava pedissequa Belgis.*Indent nunc *Batavi Navem* (*Septena Provincia Nomen*)

Picturisque novis, vivisque coloribus implent,

Civilis cier heic *Batavoros* priscolisque *Sicambros*:*Romanus Legatus* adest, *Mavortia Campis*Signa movens; fugiunt *Batavi*, fugiuntque *Sicambi*

Degeneres: collo dignos innectere nodos

Heic tentat *Civilis* iners, & querit amicos

Insoelix, frustra certus suspendere, Ramos.

Sed tandem merito solvit sua guttura cultro.

Parte alia incedit titubanti *Hollandia* gressu,Flammato temulenta *Mero*; non spirat *Anomum**Crinis*: *Crinis* enim fusus per terga *Buryri*Nativi guttas, *Batavica Balsama*, sudat.*Retia* dextra tener, pannosum *Læva Bisaccum*Magnificos confessa *Patres*; Quicis vivere soloPisce fuit, (*Briticis* piscis deprensus in undis)

Liber Secundus.

45

Et mendicato per *Gallica Compita Pane*:

Non Maris *Eos* spolium, sed *Salfior gures*

Largas tendit *Hælec*: sub vilibus *Incola pannis*

Lens piger & tutis latuere *pediculus antris*.

Heic *Oratores* in Regna *Britanna Minuti*

Atque *Humiles* mittunt *Domini*; qui poplite flexo,

Vertice Nudato, submissa fronte rogabant

Numina (*Famineis docti procumbere plantis!*)

Auxilium *Angliacæ Diuae Regnantis Elizæ.*

Cæsaris oblitus *Caroli*, Regisque *Pbissippi*

Immemor, in mediâ Dictator *Orangius Urbe*

Obstrepit, undigenas poscens suffragia *Nautas*:

Sclopetis armata manus, sed criminis ultrix

Esmenis à tergo est, animam missura rebellem

Ad nigros Manes & Justi Judicis Urnam.

Hornius heic plebem, *Comes* atque *Egmontius* illuc

Accendit; micat heic *Albani* stricta securis;

Colla jacent abscissa humeris, vitamque *Nocentem*

Effundit

Effundit fixis pauper plebecula furcis.

Jam *Sol* protendit vernalis vicinior horas,
 Et longum jubet ire diem; *Natura* solutos
 Pandit amica sinus, humentia grama pratis
 Mollier aura foveat: *Progne* suspendit inanem
 Ipsa redux peregrina *Larem*, sylvisque renatis
 Garrula pennigeri modulantur carmina ceterus.
 Aridet tranquilla *Thetis*, Curruntque madentem
Aequoreus Regnator agit, Delphines habenas
 Puniceas tendunt; norantia *Numina Ponti*
Nereides, geminusque natans ad spumca *Triton*
 Fræna, procellosi petulantia murmura lassi
 Incertosque vetant ventos attollere fluæus.
 Quum laetus *Princeps & Dux Anmarius* altam
 Conscendunt pariter fælici sydere *Classem*;
 Imperii animisque pares, par gloria rerum
 Gestarum, serpuntque pares per tempora *Laurus*.
 Sic gemini quondam, Sparta gelidique relictis

Liber Secundus.

47

Eruere ripis, moverunt prælia Fratres.

*Aut sic, Dardaniam certi perfringere Trojam
Tydides, armisque vigil comes ibat & lissos.*

Stipati fervent Portus, seque Valentos

Præcipitant in transitra Viri, Thameſisq; coruſcat

Terribili fulgore parens; obtexitur umbrâ

Velorum rubicunda dies, auræque ſuſurros

Debilis, & fessos consumunt Carbasa ventos.

Et jam pande viros, noſtræque insignia Gentis,

Quas, quantaſque manuſ animosa Britannia imisit,

Calliope, ſerisque doce, tu Diva, Nepotes.

Invictas invicta dabat tum Cantia vires,

Vexillo ſtat grande Nemus: Suffexia Nautas

Armat, eis Nigrans transfixus arundine Pardus:

At non antiqui Navalia Robora Portus

(Ut quondam) jam quinq; dabant; namque incola muri,

Rarior; & Trinas (Beuifi gestamina Magni)

Appropenat portans Nemorosa Hamptonia Tigres;

Et

Ez Warrenum prælustris Surria signis :
Advenit, & Nives fulgens Dorsettia Turre :
Nec non Navifragis ad sunt, Cornubia, saxis
Turba ruis, latitat Quæ Ponti littora circum
Infidi, & sævo ridet clamantia fluctu
Ora virum, raptisque replet Magalia prædis,
His gentilis honos Geminus Lucifer arena.
Sub Flammante Pharo misit Devonia turbam :
Beresia tu validos, Tu Sommersettia Nautas,
Scripsisti : est illis frondente sub Ilice Cervus :
His signum tepido Virgo nitidissima Fonte :
Sub scuto antiqui venit Glocestria Clari,
Atque Coronatis celebris Wiltonia Saxis,
Nec non sub Torvo fœlix Oxonia Tauri,
Nec non sub niveo tu Buckingamia Cyeno.
Et Londinenses incedunt ordine Cives,
Sanguineq, Crucis, circumstantesque Dracones
His Gemini ferale rubent, Gladiisque verendi

Pauli triste tricat; sanctamque Effexia portat
Vexillis Helenam; celeri Norfolsia vectum
Delphino Tritonem gerit; Suffolciā solem
Surgentem, doctique Cami vetus Accola Laurum.
Inde serens Bedforda Aquilam, Cervosq; nitens
Ludentes Hertforda vado: Huntingtonia sylvis
Exibat; viridi cui Cinbus fronte coronat
Venator, cinctusque Comes service Melissas.
Northampton Pardusq; duos Taurisq; minacem,
Pugnacemq; Canem cum levo Leifystria Tanro,
Sulcantemque frustum diyes Lincolnia Novum,
Veruccemq; album veniens Rutlandia gestat,
Hirsutumque scra x Ursum Warwickia villis;
Auratumq; vebis felix Herefordia Vellus,
Incurvamque pyrum multo Vigornia fructu,
Et prorepentem densis Staffordia sylvis
Veste pruinosa induitum gerit Heremita,
Falconem jaetat secunda Salopia signis,

Derbis tunc Aquilam, cui saevis unguibus Infans :

Advenit & fortis tum Nottingebamis turbâ,

Terra superba viris, vexilla Robertulus implet

Arcitenens viridi succinatus veste Cucullus.

Jam Franea Eboraci (mea Patria) terra coruscat

Flammanti ; Latiss quondam præclara Maniplis,

Victrici & Legione potens ; Terra inlyta bellis

Scotorum, foelix animosâ prole virorum,

Magnanimis illustris equis, Catafractis adornat

Cumbrenses ; & Lancastres Diademata Trina

Sanguineis portant trinit transfixa sagittis.

Littore fumantem puppem Vestmaria, bimis

Pugnantes clypeo Northumbria torva Leones.

Atque Coronatam Dives Dunelmia (sancti

Cutberti quondam sedes, dum fata manebant)

Dat Mitram, pressumq[ue] viro dat Cestria Pardum.

Montibus acriis & ruptis Cambria saxis

Adproperat : Gens O ! tibi quas, fortissima, clades

Romanus,

Liber Secundus.

51

Romanus, Quas Pictus atrox, Quas Saxon cruentus,
Quas Scotus, Quantaisque dedit Pictis barbara Sua! I
Nec in tota jaces, O prisci vera Britanni
Progenies, ignara doli, fraudisque nefandie!
Fere placido jam prima sinu Pembrocia Cymbam;
Quia Matrona sedens, rorantia pectora remis
Admotis tangit: fulvo coma gravior auto
Irreligata nitet, et cupidis ludibria vengis.
Merlinumq; senem portat Caermardina vatem:
Flammivomensq; tuis signis, Glamorgan, Tarris:
Et Monius bensig gaudent tres sette Coronas,
Armatasq; manus totidem: Brechocbia scuto
Ostendit vigili Teutonia subdita Gallo
Cardiga scruposa Sirenem rupē sedeheim,
Ac Montem Radnor tenet, cui culmine pastor
Latius agit pecudes; & Montgomery frumentum
Gestat Equeum: simas tres Merionetha Capellas:
Vlanticum Cererem, Neptunum Denbia Orvum;

E 2

Et

Et tres annos Agniles Carnarvalla portat.
 Jamque annus tricida, pueris, agrique parvissim
 Funduntur mixti, summoque in littore pendunt,
 Immotique harrent: at gaudia vincit amicus
 Pax: mox, pendenteque oculorum in margine fletus:
 Ut verò nomen Pappis Pratoria signum
 Edidit, & ventos Boeras immisit anhelos,
 Implevitque sinus humidos, motisque carinas,
 Dant gemitos, maximeque vales resonantia reddunt.
 Saxa V, ple, redduntque iecratos littora planctus.
 At Matrum male, sana cohors, quae prouida molli
 Effinxit Natura luto, manusq[ue] solvunt
 Lumina: Montanæ veluti giumbo vere repentu
 Sole novo periēre nives; mox candidus imber
 Vertitur, & primos glacies reuiniscitur ortus.
 Dum possunt visu properantia vela sequuntur,
 Ut nec vela vident, ratisq[ue] sub mente susurto
 Concipiant, longisque adeunq[ue] sic Carbasa nosc:

Continuat *Classis* cursus, ac copia Ponti
Jam datur, & canos credas vanescere montes
Inde *Decem* nimium tardas arcessere p_{ro}ras
Ad *Plymuthensem* Princeps divertitlyc Ulbem.

Remigat interea placidas Aumarlikandas,
Et mare, *Flandriatas* æstu quòd proluit oras,
Proveniens tandem sulcat; nunc Phœbus anhelans
Nigrantes populos, aliumque revisere Mundum
Festinat, *Nereusq_i*, novis involvitur tumbbris.
Vix rescrata dies tenebras ac sydera pulsat,
Et retulit rediens *Exploratoria Navis*
Vidisse emissas *Belgarum* classe *Carnas*,
Quo semel audito, sinuosa voluntia ventis,
Et totos aperite sinus, ac lincta jussit
Dux, & *Aelias* gaudet crebrescere *flatus*.
Vix Cœlo medios *lit* an vibraverat ignes,
Quum Batavum densos cernunt ad littora Malos
Offendæ, scindunt properi retinacula Belge,

Et subito accitos dictis accendere Nautas,

Dux cauius scitusque maris, Raterius infit.

Jam tempus (ni fallor) adeat quo prodiga vita
Armorum rabiēs, bellique innata cupido
Hostili noctura Duci : Tibi militat Ipse
Aeolus, & gratos tollit tibi, Patria, fluctus :
Hinc Temerarum sit yanu: ahencus Ordo
Inferior, tantum quo formidabilis Anglus :
Addo quodā infidez latitant sub gurgite Syriæ,
Et Brevia, Angliacis semper metuenda Carinis.
Nec nostri immemores ve la auxiliantia Patres
Emiseré, citis scindunt quæ cœrula rostris.
Si non illa movent, Patriæ trepidantis Imago
Vos movat, teneri charâ cum conjugè Nati
Credite vos vincitis clamant post urge ra palmis.
Hanc genicim Invisam, atq; inimicam exscindite classis;
Avia tum Batares horretunt sequora Nautas,
Quà Sol Eos à carcere concitat axcs,

Et quā discedens tepidis immersitūtūndis.

Nec minor interea totis *Ammarlius* armis
Accingit sese in pugnam : tum talia fatur.

Magnanimi Comitis (nec vos stimulare necesse est
Hortatu, meritas ultrò jurastis in iras,)
Nunc optata dies lucet, quæ vindice tandem
Nos jubet ingratis ferro fiscenare Batavos.
Navibus innumeris audax, & fructus *Jacchi*
Ignibus Hostis adeat ; vos nigri Nescia Lethi,
Vos *Virtus* veris accedit vivida *Flammis*. —

— Vici mus. En ! Facies, torvumque minantia cerno.
Lumina, sanguineis videoque paludibus altos
Restagnare foros, Batavosq, incendia classis
Incestare polum, semiusta que corpora volvi
Æquore, & in medio sumantia fragmina ponto.

Dixerat : assensere viri : tunc omnia ritè
Disponit, pugnaeque dabant *Sigillum* utraque *Classis* ;
Vela legunt, vastissime ligant vaga *Lintea* malis.

Sic *Juvenes*, sacros vider quam *Graecis* ludos,
 Ardua *Pisa*s aptabant membra palaebris.
 Progressæ insultant adnantes ordine *Turres*
Aequorez; tum quæque Ratis *Coccumq;* superbum;
 Purpureasque *Cruces*, totasque expandit *Honores*;
 Læcum pacis opus credas, agilemque choream
 Duccere commoto fulgentia *Rofra* profundo.
 Jam que propinquabant adverso tramite *Classes*,
 Horrendusque *Virum* clamor, clangorque *Tubarum*
Aethera turbabant, ululataque *Tympana* raucum
Carulos tacitis *Cives* egere lacumis.
 Exemplò Cœlum, & *Neptunia* Regna tremiscunt
 Tempestate novâ: liventia nubila *Naves*,
 Ferratosque vomunt rutilanti fulgure nimbos.
 Haud secùs hostili concurrunt agmine fluctus,
 Quum *Briticis* immane fremens furit *Eolus* undis,
 Inde *Brigas*, *Scotusq;* tremens contermina lugent
 Jugera, mox mediis deflent Magalia stagnis.

Nec

Nec meminere mari, tam vallo ad prælia nisus
Incumbunt *Nautæ*, vacuantque operantque vicissim
Sulphureis *Tormentis* globis, Tonitruque tremendo
Cœlorum convexta movent, soliumque *Tonantis*.
Mors timidum forcemque rapit, dum *Plumbæ* amittit
Bombardis latosque *Foras*, tabularaq; verrit
Turbo; *Caledoniis* *Boreas* impetus ab *Ursis*
Verberat *Hybernæ* haud tantâ grandine terras;
Transmissique *Globi* laceræ per viscera pinus
Plurima fata ferunt, nec in una morte quiescunt;
Glandibus occurruunt *Glanders*, ac irrita perdunt
Vulnera; conglomerant *Nubes*, secesserunt autem
Ipse *Dies*, rutulaque imitantur fulmina *Mæssa*.
Aurato *Harmannus* proscindens aëra Cono
Henrico in magnâ vehitur: quod carbasa tendit
Ferrea tempestas reboat, truculenta gravatis
Tormentis *Bellona* volat; semiustaque membra
Fumantesque trabes summis in fluctibus exstant.

Hec inter tacito properabant remige Puppes,
 Fonsque Sulphureo, multoque bitumine fæta;
 Quæ celer *Henrico* ferratis unguibus Hostis
 Affigit *Batavus*; Peftis *Vulcania* passim
 Exemplò crepitans glomerata incendia volvit,
 Arque implet dispersa foros: circundata *Pubes*
 Tot flammis sine mente stupet; *Gregis* ipse *Minister*,
 (Vir venerandus aqua cupidus non igne probari)
 Insanos hortans Nautas irrumpere fluctus,
 (Non flamas cohibere novas) ir primus in undas;
 Increpitans *Harmanus* adeſt, & voce manuque
 Adjuvat, ac miserae retinebat fata carinæ.
 Perque ignes tantos, & tanta pericula Ponti,
 Providus, *Anglicis* etiamnum adduxit arenis.

Jam medios ruit in Batavos *Aumariss* heros,
 Igne truci, tonitruque viam furiosius urgens;
 Eminis hos certo, tormenti cominus iectu
 Perforat Hos: His affixa Flammante Carina,

Dat

Dat propriis ardere rogis ; lacerasque cohortes
Obvia squamis nigrae damnat jenacula turbæ ;
Itque reditque ; et ambi partes divisus in omnes,
Dux & miles adegit : seque indefessus agendo
per Baratum rotat omne pecus ; populoque silenti
Agmina inexperto fundebat millia ferro : (annos)
Haud fecis ac *Humber* , glomerant cum montibus
Exit arox, immane boans, atque, obiice rupes,
Volvitur, & miseri sternit nova vota *Coloni*.
Gramina, succiduoque rapit cum matribus agnos.
Tempestatiferis accedunt tota carinis
Gens *Baratum*, totaque tuæ, *Zelandis*, vites,
Obsessumque tenent ; Is inexpugnabilis obstat,
Angustus Ratibus, telisque arctatus, anhelans
Fulminat ; ut quondam Phlegræis *Jupiter* arvis,
Æthera terrigenum prole invadente *Cigantum*.
Magnanimus subit *Hollensis* (Qui fidus *Ackates*)
Et comes usque *Ducis*) reboantia pondera ferti

Su'phurei,

Sulphurei, velut *Ætna*, vomit ; quo ab *Aere* gravato
Nitrati tonuere globi, tot vulnera *Brigis*,
Tetque volant mortes : sic saevo sydere frena
Gentes haurit hians *jejuno* guttula pessis :
Temporibus variis, vario sub schema natos
Munera morte premit, fractisque exuta carinis
Impingit *Stygis* etiamnūm corpora transtris ;
At globos infelix densis intervolat umbris,
Abscissumque rapit per nubila spissa lacertum ;
Invictus nihil *Ille* gemens miserabile membra
Quod reliquum ; largamve infestii vulneris Undam,
Instaurat pugnas; armataque *Dextera*, damni
Fraterni vindex, geminatos intonat ignes,
Hostilemque premit puppem, totamque profundo
Immergit pubem, vitreas convivia plebi
Pinguis, & amissæ pergrata piacula *Leue*.

Intraea *Dux* laceris applustribus Omne
Bellum hostile capit : tandem collapsa Catastris

Vela

Vela jacent, fractis & stupris vincula malis.
Ille *Hollandorum* flatus contemnit Inanes,
Et formidandum ridet, dentemque tenacem,
Deiicit è prora, & Belgis spectante catervā,
Vela jubet, velisque novos confungere malos.

Haud aliter. *Quercus* brumali percita vento,
Vere novo secura alios revirescere cultus,
Despectat sparsos nudato vertice crines.
Jamque capesset, Malorum clade refecta,
Dux iterum pugnas : jam prora advertitur *Hobn.*
(Prora minax, hyemem spirans, secundaque nimbis.)
Et freta proscindit, velisque superba susurros.
Captabat venti : subierunt ordine longo
Angliadum levitate agiles, docilesque Regentis.
Audivisse manum lato cum milite *Naufr.*
Sic *Ledes* cohors *Humberi* *Thamesis* & *Brensis*
Innatat, ac pedibus tacitas eremigat undas.
Accelerant puppes utriusque, ac triste profundum

Invol-

Involvuntque polum tenebris ; Latra ardua rumpunt,
 Collis rotant, & membra ferunt rorant' a *Mille*
Sulphurea : trepidos malos conjuncta *Globerum*
 Exscindunt *Paria* : & fumi sub nube silenti
Flammiferae *Nubes* sese furantur ad uncis
 In *Belgas* manibus : *Belgarum* quatuor ignis
 Mox rapit infestus ; Nautarum marginatur undis
 Pars salmis, parsflammâ hausta est, pars *Sulphurea*,
 Incestat Coelum, lapsoque cadavere Ponitum.
 Classis at *Angliadum*, tantis dominata periclis,
 Permeat ac remeat calcatis ruta Batavis :
 Oppressus rantum toto *Barclieius* hoste
 Invenit creptæ lugubria fata *Cruſe*.

Jam Sol Hespetio flagrantem gurgite Currunt
 Et fessos irrorat equos ; ac *Lana* juvencas
 Pallenti temone gravat ; stellæque minores
 Effulgent, tremulis interlucenteque tenebris ;
 Quam *Bataviam* Gens ægra silent, & turpia latit
 Fundunt

Fundunt terga foris, ac grandia membra resolyunt;

Haud fucus ac fessi procumbunt gramine.

Exemplò tenues ad perfida pectore somno

Invitant: sed, quum primus sopor strigat anus,

Defunctis socium spectris, & flentibus umbreis

Occurrunt proavum, vel pleni plebe sepulchris:

Nupera nonnunquam strager, Cædesque diurna

Visa, vel incensæ, descendentesve Carinæ

Per loca vel deserta vagant, vel imagine Lymphae

Terrentur, subitis citè vel rapiuntur ab undis,

Et tendunt liquidas vicina ad littora palmas:

Atrositis modò somnus abit; tum tædia noctis

Atra tremunt, lucemque timent, lucemque preceperunt.

At non Brutigenæ tranquilla silentia noctis

Hotrebant gelidæ; Somnus nigrantibus antris

Exit, &c, impletus sinuatu, frigore Coeli

Obscuri Chlamydem, tacito per Carbasa curru

Ferrur, & a piœtis pellit minitania transfris

Omnina;

Opina, et sum miti multobat lumina rora;
 Somnia mox surgunt rapidis audacia pennis,
 Irratumque strepunt; somno violenta Juventus
 Belgorum daceras subsidenteque Carinas,
 Flammantesque vident, renovataque bella Iacobunt,
 Et magna affuctis onerabant æra procellis.

Vix novus Eorum referabat prævius orbem
 Pallor, & aquoreas tentis Lux impulit undas;
 Ipse undas animi Duxit dat signa Britannis
 Obliquare sinus, & circumfluctere Classem;
 Tum vero incumbunt Nauic, cum brachia funes
 Magna rotant piceos, Rostrisque minantibus altos
 Infundunt pariter sulcos, cum cernitur ingens
 Adlabi Nemus, & laetas sociare Carinas
 Piscigenis; subito serit æquor & æthera clamor
 Belgicus: Angliaco non hoc fiducia cessit
 Dulciori turbata malo, tum robore fretus,
 Non numero, ut Fulmen, densos se torquet in hostes,
 Aff. quiturque

Asseruiturque ferox Clavis, Nautisque tumultus
 Non tant' ex uscere animos, Securaque pugnae
 Vincere devotae est, aut certa occidere pubes;
 Et iam Navalis bellum integrabat Engos
 Jan ferale micans, dexterum Devumque tonabat
 Omne latus: Tormenta vomunt (mirabile dictu!)
 Non intermissas funesto gutture Massas,
 Cominus hic agitur bellum: per vincula fertum
 Immittunt uncum; mox juncto turbine Miles
 Insiliere rates; jaculato vulnera telo
 Nulla: manus peragunt Navale Duellum;
 Membra soros collapsa regunt: Cruor altus in unda
 Spumat, & obductus concreto sanguine Pontus.
 Illuc ignifer tranquillo remige proter
 Intrepunt, ac exemplo Phlegante sonoro
 Formato agitant flagrantem somme Naves:
 Scandit pestis ovans, ac (formidabile visu)
 Robur edat, ne quisque crasos undique malos,

Lambit & incurvos niventi culmine Cœlos.
 Semianimes alii gelidum subière profundum,
 Turbida nequicquam dirissentes æquora fessis
 Palmis fata trahunt : sumantis membra Carinae
 Dant aliis tepidum per frigida Cœrula crudis
 Ad Cymbam Charostis iter : flammæque supremas
 Invenere Alii, Piceataque busta sub alveo.
 Et quoties nullum Corpus, nullasve Carinas
 Obstantes sensore Globi, dant vulnera salso,
 Et peragunt vanas illis fluctibus iras:
 Interes densis Annarunt undique nimbis
 Belgorum premunt, scissæ laetæ alta Caninae
 Ferrifedine gravat, circum consumatur Illus.
 Tote acies ; Ilium Batavum unum devovet omne
 Tormentum : In mediis manet impetenitus Heros
 Hollandis, Majorque ipso ; nec segnius agit
 Quam Tydus velantis Apro, gladioque coruscus,
 Obfusus domi nocturno tempore gelis :

Ac tandem Batavis per Belgiam vicitra rumpit,
Et lauum patefecit iter, rediutus amicis
Ventorum pennis. Rediens nova fulmina Belgis
Turbatis glomerat; confert cadavera falso
Usque morae Clippi: puppes atque sequora nunc
Tinguntur rukas, Ipsiisque hinc exinde subacti
Armorum fugere Dei: dubitantibus alii
Merens sola stetit spissio Vibrio Castro.
Remigat Angliacus Deus formidabilis Hosti
Fulmineus, surgitque; sero velut æquore rupes,
Fluctibus &c ventis circumulsata soperis,
In medius immotis minis, pelagiisque polique
Propellit refugas scabris Uimbonibus iras.
Dum Batavi se se querunt, numerumque labentes
Mirantur, Clippiisque dolent rarefacte sylvam,
Humorem noctis atra polium ponuntque ergebas,
Et dabat invitis tandem sopor otia Nautis.
Ut Lux prima sonans, gelidasque Astraea tenebas;

Rorantque excussa comes, fugaverat ellus,
 (Posteritas admittit fidem !) movei utraq[ue] **Classis**,
 Aethereumque jubar condit, tonitruque sonoro
 Iratum mentita *Jovem* Tormenta, virique
 Assuetas repetunt cedes : mox *Gallias* tristis
 Et Britonum quatit arva flagor, Balagiq[ue] paludis.
 Concussa attonitis tremoere Coagula *Banis*,
Nymphaeum latuere chori, stupefactaque *Vetibus*
 Substitit, & gelida torpebat *Rhenus* in Urna.
 Hæc igit Prænceps (immansi mole *Carina*)
 Destituente freto, nec non præcinctus arenæ
 Aggere, in incertis infelix Syrtibus hæret,
 Percigene afflant, admotisque ignibus urunt.

Sic Leo, squallentis *Getula* per æquora campi
 Colla supinati frangit morientia Tauri,
 Et victor contentus abit : sed protinus instant
 Deformes Ursi, jejunisque turba Luporum
 Degenerum, lambuntque alienæ vulnæ prædas,
 Ossaque

Ossaque spumigero nudam ingentia rictu.
Interea Princeps redeuntia vello Hippotus
Pandit, & Moliis ventorum allabitur alis;
Et quia invia dubium torquebant omnia sensum,
Mens tamen est ignara metusq; ut inhaulerat aure
Tormenti vigilante sonos, truce servidus ira
Surgit, & incerto crudescit sanguine vultus:
Festinat, volitatq; celer; nunc invocat omnes
Nimboflos à puppulotis, hyem inque negantem
Devovet Hippotalem, ac tardos increpat æstus.

Haud secus horrendæ nemorosa ad confragata Sylvæ
Venantum noto Parthorum mutuare, Tygris
Laxatorvæ genas, falcator asperas angues,
Bella pârâns pugnasque nouas, mox emicat antro,
Et sternit tregidas in opino vulnere turmas.
Ad properat Princeps: tandemque *Amelia Classis*
Cernunt e summo venientia *Cimbala* malo:
At, postquam agnovit Naves & Inda *Juventus*

Suppara sanguineis crudele rubentia signis,
 Æthere clamantum Britonum fragor intonat ingens,
 Antennisque her. & Pubes ac pendula process.
 Jamque laius lateri junctum cù, jam Natura vicissim
 Transvolat, & longi breviter compendit Martis
 Enumerans, hæcis se se complexibus implet.

Sic Juvis armigeræ Nasi pct nubila Martem
 Prospectant redicunt, summoque in margine nidi
 Exstante jam paene cadunt, cum pediore tota
 Obstat amica parent, pergrataque ferula ponit.
 Jamdudum occidui subiectæ cubilia Phœbi,
 Nunc Caelo pontoque cavam nox induit umbram.
 Sed somno non tempus est, & pugnæque furor
 Arimorumque memor mediatur prelia Miles.
 Ut verò Eos, versâ jam noctis habend
 Lucifer regit Equos, Ratis renovare Duellum
 Punica signa Duces præbent; num lumen recto
 Evolat Angliæ ad Glaesis; Nat Minims audax

Fronte;

Fronte, redorditi carpens primordia bellii.
In medios Principi intorto turbine Belgas
Effertur furiale tonans; velut ignea Moles,
Omni ex parte vomit flammam; Ænæaque credas
Clastra effracta atro torrente & fulgere volvi,
Ac ardens operire fretum: mox Jupiter Ipse
Miratur reboasse polos, alienaque sentit
Torqueri vacuaque suâ nova fulmina dextrâ.
Heic videoas dubiam rupem compage Carinam
Mergentem: facies conspecta est unica Mortis;
Scilicet absorpsit pelagus sub gurgite Nautas.
Aspicias Hostes languenti brachia motu
Ducere per fluctus, undasque secare cruentas
Corporibus, vani detur si copia ferri,
Heu miseris ineunt pugnas, miserandaque figunt
Vulnera, luctantesque diu pelagoque sibiique
Impliciti salsum pariter subiere profundum.
Cernitur effractis dirimens heic Nauta lacertis

Aequora, complectaque Ratis fragmonia laborans : 2017
 Hei mihi ! sed tristes Mortem complectatur ulnis :
 Hic oculis captus intrati percitus iste
 Pulveris, ignarus fati lethique propinquui
 Nescius in medias stat descensurus in undas.
 Mille modos mortis video ; nec naufragia virtus
 Cessabat donec radius mare vel perrinis :
 Triste rubet ; tandem nox bella dicunque diremit : 2020
 Et felix nox illa fuit ; nam si modo Titan
 Non Europaeis se subduxisset ab oris :
 Extinctas totas classes meis sasque carinas
 Vidisses Aurora redux : sed Rector Olympi
 In nova passuros servav tata Bataves :
 Clam fugere Duces, Batave dum portio Classis
 Agnovit Dominos fatis melioribus Anglos.

Jam capiunt sessas Thamefina fluenta Carinas
 Anglicas secura sinu. Vix candida Phœbe
 Cornua crescentem radiisque repleverat orbem,

Cum

Cum Princeps Naves &c Dux ~~submarinis~~ alios
Deuunt, iterum tentare pericula belli, quia ergo
Porcigenas que novâ Belgas pessundare pugnâ^{nt}

Intere, vanos eructans pectora flatus,
Anchorat Hollandâ, ~~Thamefina~~ ad littora Classe^{sp. 200}
Rusterius, dubiusve daret sua tergora foedae^{anxie} & soloni
Tuta fugæ, & solitas furtivus inquareret artes; q. animalia
Expectâ usq; palam properantes viribus & quis^{usq; oboe}
Brutigenas, Hosti pelago concurseret alto, al. ruitus hæc
Fraudibus emotis: metus hæc, honor akeria suaderet,
Et retinet spretis dubitania vela periclis.

Haud alièr sylvæ venator ad ævia Mauris^{g. 11}
Antiquo regnata Juba, clamore Leonem^{g. 10} loe^z
Permotum expectat; trepidâ sudantia dexterâ^{g. 11}
Tela premit, firmatque animum; formido per artus^{g. 12}
Irrepit, torquentque incertæ pectora curæ,
Qualis ear, quangusque feris furibundus ab antris.

Jam Britonum Clavis Thamefina è gurgite vento^{g. 11}

anim. A.

Pro-

Provehitur fausto, tandemque ambagibus apertos
 Remige perrupis, pandum penetrabat in æquor :
 Tum prope *Gulfetum* (statio tutissima Nautis)
 Anchora defessa fundabat fixa Carinas.
 Tunc quoque velificans *Sleddais* constitit oris
 Infelix *Batavus*, nec suspirantis *Olympi*
 Flamine præmonitus : Magno strepore tumultu
 Toto pœnè die fluitus. Sectit utraque Classis ;
 Sed sensim languente die deferuit auræ
 Impetus, ac iterum laxantur candida ventis
 Carbasa, *Neffeisq; Rates* figurunt in undis.
 Ut primùm exhaustis fugiebant astra tenebris,
 Et Sol purpureo radios vibrabat ab *Eato*,
 Invictus *Princeps*, Et Dux *Aumariss* altâ
 Dant signum prorâ, tota ut sub tramite recto
 Classis agent tranaret aquas : in Rostra *Batavum*
Allens (frontemque tenens faciemque carinis)
 Prævius effertur ; sic flammiger involat Ales

Agnina Cygnorum, candescensque cohunc
Dissipat, evipiens nivis primordia praeclara.
Inclitus accelerans immensi turbine *Primum*
Erigit ingentes animos, verillaque longè
Sanguineis mortuenda Nostris, modicisque locutus
Corpore, Pulmo suis & Cor vegetabile membris
Præfuit, Herois inflammat ignibus agmen.

Jamque per pum spatiis Pelagi distantibus ambo
Concurrunt Clastos, alternaque Cornua unifontant
Haud secus, eruptis nigrans calcere ventis,
Hinc *Boreas*, rapidis illinc superingruit alis
Caurus agens pluvias scotos & grandine Nimbos,
Tum *Tuba* terribiles traçuit, *Tormenta* solidum
Rauca repentinis terrobat limoniis bombis,
Et propè divisi geserant penitentia *Cortili*.
Auditur clamorque virum, geminusque cadentium
Flebilis, ac summo jacuere cadavera pōnto.
Greviter in cumulū strages, densiusq; *Catinis*

Constitit

De Bello Bærvicō,
Constitutis anglosum Pelagus; scenaque remotā
Mortiferas mīgetis aquāt, quā sanguine tincta.
Pēne Rubrum secēt siccum, quod gurgite vasto.
Sorserat Undigenas in manū mole. Bata
Maxima sed clades & ab omni pārē fecuta est
Rosteris vindicta Rāres; Quēs cōminū ardēns
Holmias aggreditur, iustūg & cōdēns pugna.
Tergōn Ruteridum inuidentis cōdīps urget;
Smithias Eboracū sibiles memōrabilis oras;
(Cujus cāeruleis vexillūm concolorundis)
Ordine posē subit, nihil inferiora securus;
Hunc quoque Triumphiā Dīs fōibellies sēnsit
Undique magnanimum, dīgnosque falebitur actus.

Gloria praelustri debetur primū Rupēto,
Candida purpurea quis tinxit Līma stōre,
Et da quis Hostes vēsentēs tergā docet
Erubuisse suis; Dux ecclīsmarīas fieros
Proximus accedit, Quos sc̄la futura vocabunt

Cōfūnti

Ambos

Liber Secundus.

87

Ambos Scipios, Briticas, tonitrua terre;
Raptaque ab adversis vicitia ferta Carinis
Necet posteritas, imponendasque capillis
Rostrata statuet Romano more Coronas.

Jam fessus bellii Batavis Ruterius ipse
Pergratæ dat signa fugæ, veloque capaci
Implorat ventos, primusque elabitur Undis.
Tum dicto citius monitis Ducas acriter Omnes
Piscigene auscultant, & transfuga Carbala pandunt.
O Lux, magniloqui Tunè immemor, Inclite, flatulæ,
Et Tu Primæ fugis? Caput Ofurare periclis
Ignavum pugnæ, Patria te condis in algâ?
At nunc Captivas ducunt ad littora longo
Ordine saxonide puppes. Tumulantur in alto
Pars Batavum; fugiunt Pars, Pars in fluctibus haren,
Ardentes; toto splendor lucente profundo
Muciber, & flatulæ vibratur imagine pontus.

Proh Reculum satiisque vices! Oblande Britanniæ

Syders;

Syders, &c aduersis toties iniuria Baturis;
 Illa Cohors, nostris minitans incendia Portis,
 Supplex ante pedes jam, tanti nefcia fastus,
 Scenitur, & positis pacem complectitur armis.

C O R O L L A R I M .

Hec olim infidis damna evenere Bassavis:
 Nec leviora hodiè (modo praeostrantibus astris,
 Muribus, & patrias passum rodentibus herbas)
Fædifragos vos faci manent, vos sumptu julo
 Punier asetni Sontes vindicta Tarentis.
 Hinc sibi commissam Caro vibrante Macheraam,
 Illinc Loisio geminum quatiente flagellum;
 Hic vos Pisaeigenas turbabit ab aquore toto,
 Aut dabit indigenis damnatos fencula Porcis;
 Ille volvabris, specubusque silentibus Apres
 Vos agitabis ovans, ac in Lanista ducet;
 Nec non Belgiani discerper membra Lewis,
 Communis vendenda foro Corismi milito

Expon

Exponet pretio, Vates an ipse futura
Vaticinor, an visa cano ? Rex scilicet Ille
A tergo nunc ultor adest ; Quo vindice discesset
Tantula Terrarum Gens Portio, vilis acervus
Pulveris humani, patriique coagula Cenii,
Illa effrons loboles, hominum stirps pessima discesset,
Quid sit magnanimos sanam excepisse Monarchas,
Puerisq; novis, (pingui ludibria Vulgo)
Corpora mentiri Regum. Tunc Ordinis Ille
Dux conjurati, Qui Conciliabula flamu
Inspirat parili, quo quondam Rhetus agebat
Privatas causas pro pane & munere vili
Vittius, Ille sui petrasus Homuncio, Fratres
(Degeneres animas, ejusdem frusta farinx,)
Eriget hortatu, ut positis ambagibus oris,
Et super impositis trepidantia colla capistris
Adveniant Reges, tandem, fassique pudorem,
Et Scelus, Ulnanimi Veniam pacemq; precentur.
Eventus dubitare nefas ; dum numine dextro

Vos ambo Reges diverso tramite in unam

Dirigitis tot cepta viam; ut Status iuste Batavorum,

Iste Dagom, istus Plebis in scribile Monstrum

Corrut, ac Regni mox membra de cultaque verendum

Inducat, & Capiti Corpus par hæc est illa.

Hoc Carolus meditatur opus, Loco. iens Idemque

Cogitat, & oblessas Alter dum terrat Ubes,

• Alter & Angliacis Prosternit jas assertit Undis.

O Fratres virtute pares! Falicibus ue

Longius auspiciis! Europe Fulmina Gentis,

Europe majorque Fides: Quot foedera Regum

In vobis defixa manent! Utinamque mancent

Hec longas habitura moras, Qæ sanxerit Anglis

Cum Francis hodierna dies! Rex Carolus ingens

Respiciat filios pacato lumine Francos,

Et Lodovicus amans oculo dignetur eodem

Magnanimos Britones, ut in unam Nexa Corollati

Lilia consociata Rosis, alterna coronent

Tempora, & alternum diffundat Sydas odorem.

E
A
T
P
I
O
p
C
D
M
S
I
E
A
n